

การใช้พลังอำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะการสอน
ของครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล

The Power of School Administrators that Affecting Teachers'
Teaching Competencies in the 21st Century
Educational Service Area Office, Songkhla, Satun

¹สมฤทัย สุขแท้ Somruethai suktea

²นวรรตน์ ไวยชมพู Navarat Waichompu

^{1,2}คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

^{1,2}Faculty of Education and Liberal Arts, Hatyai University

¹Corresponding author, e-mail: somruethai.suk079@hu.ac.th

Received November 14, 2024; Revised December 26, 2024; Accepted: December 27, 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาระดับการใช้พลังอำนาจของผู้บริหารสถานศึกษา 2) เพื่อศึกษาระดับสมรรถนะการสอนของครูในศตวรรษที่ 21 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้พลังอำนาจของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะการสอนของครูในศตวรรษที่ 21 และ 4) เพื่อศึกษาการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะการสอนของครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารและครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้โปรแกรม G* Power Analysis ได้กลุ่มตัวอย่าง 153 คน และสุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายโดยการจับฉลากแบบไม่ใส่คืน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ประกอบด้วย แบบสอบถามการใช้พลังอำนาจของผู้บริหารสถานศึกษา และแบบสอบถามสมรรถนะการสอนของครูในศตวรรษที่ 21 หาค่าความตรงเชิงเนื้อหาได้ค่าระหว่าง 0.67-1.00 และค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .977 และ .974 สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเลือกเข้าตัวแปรทั้งหมด ผลการวิจัยพบว่า 1) การใช้พลังอำนาจของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมากทุกด้าน 2) สมรรถนะการสอนของครูในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน 3) การใช้พลังอำนาจของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับสมรรถนะการสอนของครูในศตวรรษที่ 21 ในระดับมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 4) การใช้พลังอำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะการสอนของครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล คือ พลังอำนาจอ้างอิง (X₅) พลังอำนาจทางนิเวศวิทยา (X₇) และพลังอำนาจบีบบังคับ

(X_2) ซึ่งสามารถทำนายได้ร้อยละ 74.20 โดยมีสมการพยากรณ์คะแนนมาตรฐาน $\hat{z}_y = .381 (X_5) + .237 (X_7) - .135 (X_2)$

คำสำคัญ: การใช้พลังอำนาจ; สมรรถนะการสอน; ศตวรรษที่ 21

Abstract

This research aimed are 1) to study the level of power usage by educational institution administrators, 2) to study the level of teaching competencies of teachers in the 21st century, 3) to study the relationship between the use of educational institution administrators' power and the teaching competencies of teachers in 21st century, and 4) to study the use of educational institution administrators' power that affects the teaching competencies of teachers in the 21st century under Secondary Education Service Area Office, Songkhla, Satun. The sample consisted of the administrators and teachers of the schools under Secondary Education Service Area Office, Songkhla, Satun. The sample size, determined using the G* Power Analysis program, was 153 people, selected using simple random sampling without replacement. The instrument used was a 5-level rating scale questionnaire that consisted of the use of educational institution administrators' power, and the teaching competencies of teachers in the 21st century. The questionnaire's content validity values ranged from 0.67 to 1.00 and the reliability values were .977 and .974. The statistics used included mean, standard deviation, Pearson's correlation coefficient, and multiple regression analysis for all variables. The results were as follows: 1) The power usage by educational institution administrators was at a high level in all aspects, 2) the overall teaching competencies of teachers in the 21st century were at a high level in all aspects, 3) the use of educational institution administrators' power had a positive relationship with the teachers' teaching competencies in the 21st century at a high level statistically significant at a .01 level, and 4) the power used by the educational institution administrators that affected the teaching competencies of teachers in the 21st century under Secondary Education Service Area Office, Songkhla, Satun were referent power (X_5), ecological power (X_7), and coercive power (X_2) which could be predicted at 74.20 percent with the standard score prediction equation $\hat{z}_y = .381 (X_5) + .237 (X_7) - .135 (X_2)$.

Keywords: The Administrator's Exercise of Power; Teaching competence; 21st century

บทนำ

เมื่อโลกเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 ทวีโลกต่างตื่นตัวกับการสร้างพลเมืองให้สามารถดำรงอยู่ได้อย่างสงบสุขและมีประสิทธิภาพ โดยเน้นการจัดการศึกษาที่ทำให้เกิดทักษะสำคัญ เรียกว่า ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ซึ่งการจะทำให้นักเรียนเกิดทักษะได้ ครูคือกลไกสำคัญที่จะขับเคลื่อนให้นักเรียนเกิดทักษะเหล่านี้ แต่ครูในปัจจุบันยังไม่สามารถปรับตนเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในยุคโลกาภิวัตน์ และไม่มีสมรรถนะ ครูจึงจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาและได้รับการกระตุ้นจากบุคคลในฝ่ายต่าง ๆ โดยเฉพาะผู้มีอำนาจที่ใกล้ชิดกับครูมากที่สุดซึ่งก็คือ ผู้บริหารสถานศึกษานั้นเอง โดยผู้บริหารสถานศึกษาสามารถใช้อำนาจที่ตนมีมาพัฒนาสมรรถนะในด้านต่างๆ ของครู และคุณลักษณะของครูในศตวรรษที่ 21 ต้องเป็นครูที่มีความรอบรู้มากขึ้น มีความเป็นมืออาชีพมีความสามารถและศักยภาพสูง เป็นผู้ที่เน้นวัดกรรมกรสอน เพื่อให้นักเรียนได้ผลการเรียนรู้ที่ต้องการและเตรียมความพร้อมให้นักเรียน ในการเข้าสู่โลกของการทำงานในศตวรรษที่ 21 (พิมพันธ์ เดชะคุปต์ และพรทิพย์ แข็งขัน, 2555) ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญในการบริหารจัดการให้สถานศึกษาบรรลุเป้าหมายโดยการใช้อำนาจเป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนการบริหารงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่วางเอาไว้เพราะผู้บริหารสามารถใช้อำนาจในการบังคับบัญชาให้ผู้อื่นปฏิบัติตามในสิ่งที่ตนต้องการได้ การบริหารงานผู้บริหารเองต้องทราบว่าตนมีอำนาจและใช้อำนาจนั้นบริหารงานด้านต่างๆ ให้สอดคล้องกับภารกิจในองค์กรนั้น ผู้บริหารเพียงคนเดียวไม่สามารถจะทำงานทั้งหมดขององค์กรสำเร็จได้ แต่ต้องบริหารเพื่อให้คนอื่นๆ ทำงานเพื่อองค์กรได้ด้วย จำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารต้องหาแหล่งอำนาจที่จะมาสนับสนุนอำนาจที่มีอยู่ เพื่อใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานเป็นแรงกระตุ้นให้ผู้ร่วมงานทำงานได้อย่างเต็มความสามารถและเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงานอันก่อให้เกิดบรรยากาศในการที่ดี เกิดความร่วมมือร่วมใจในการทำงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ (Lewin & Stringer, 2002 อ้างถึงใน จุมพล หนีพณนิช, 2547)

การใช้อำนาจของผู้บริหารย่อมส่งผลต่อครูเพราะผู้บริหารสถานศึกษาสามารถใช้อำนาจที่ตนมีสั่งการ ควบคุม กำกับติดตามการดำเนินงานต่างๆ ในองค์กรรวมถึงพัฒนาสมรรถนะในด้านต่างๆ ของครูและคุณลักษณะของครูในศตวรรษที่ 21 เป็นครูที่มีความรอบรู้มากขึ้น มีความเป็นมืออาชีพมีความสามารถและศักยภาพสูง ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถใช้อำนาจอ้างอิงสั่งให้ครูจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและวัดประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542 หรือใช้อำนาจตามกฎหมายในการสั่งการให้ครูเข้าอบรมพัฒนาตนเองด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ครูจะต้องปฏิบัติตามคำสั่งอย่างเคร่งครัดถ้าไม่ปฏิบัติตามถูกลงโทษ เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีอำนาจสูงที่สุดในการขับเคลื่อนการดำเนินงานของสถานศึกษาให้บรรลุประสิทธิผลตามเป้าหมายที่วางเอาไว้ ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาจะใช้อำนาจอย่างไรนั้นขึ้นอยู่กับคุณลักษณะของผู้บริหารแต่ละคนจะพึงเลือกใช้ให้เหมาะสมเพื่อให้ผู้ใต้บังคับบัญชายอมรับและปฏิบัติตามขณะเดียวกันผู้บริหารสถานศึกษาอาจจะอยู่ในภาวะเสี่ยงหากใช้อำนาจในทางที่ผิด ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องเรียนรู้และสะสมประสบการณ์ในการใช้อำนาจทั้งหลายให้มากขึ้นแล้วพัฒนาความชำนาญในการใช้อำนาจตามตำแหน่งหน้าที่ และนำไปพัฒนาการปฏิบัติงานบริหาร

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล มีสถานศึกษาในสังกัด จำนวน 53 โรงเรียน นักเรียนจำนวน 52,159 คน กระจายครอบคลุมพื้นที่ 2 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดสงขลา จังหวัดสตูล โดยได้วางทิศทางการพัฒนาการศึกษาตามนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ โดยเร่งพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาการปฏิรูประบบความรู้ของสังคมไทย ซึ่งประกอบด้วย การกำหนดกลยุทธ์ในแผนการพัฒนาคูและบุคลากรทางการศึกษา ประจำปี 2565 ให้มีการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ โดยมีแนวทางการดำเนินงานและโครงการพัฒนาศักยภาพและคุณภาพผู้เรียนระดับมัธยมศึกษา ส่งเสริมสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและวัดประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542 หรือใช้อำนาจตามกฎหมายในการสั่งการให้ครูเข้าอบรมพัฒนาตนเองด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ครูจะต้องปฏิบัติตามคำสั่งอย่างเคร่งครัดถ้าไม่ปฏิบัติตามอาจถูกลงโทษ เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีอำนาจสูงที่สุดในการขับเคลื่อนการดำเนินงานของสถานศึกษาให้บรรลุประสิทธิภาพตามเป้าหมายที่วางเอาไว้ ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาจะใช้อำนาจอย่างไรนั้นขึ้นอยู่กับคุณลักษณะของผู้บริหารแต่ละคนจะพึงเลือกใช้ให้เหมาะสมเพื่อให้ผู้ใต้บังคับบัญชายอมรับและปฏิบัติตามขณะเดียวกันผู้บริหารสถานศึกษาอาจจะอยู่ในภาวะเสี่ยงหากใช้อำนาจในทางที่ผิด ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องเรียนรู้และสะสมประสบการณ์ในการใช้อำนาจทั้งหลายให้มากขึ้นแล้วพัฒนาความชำนาญในการใช้อำนาจตามตำแหน่งหน้าที่ และนำไปพัฒนาการปฏิบัติงานบริหาร

จากการศึกษารายงานผลการบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคล ประจำปี 2565 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล ผู้วิจัยพบว่าโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล มีปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญคือ โรงเรียนขนาดเล็กซึ่งมีจำนวนมากยังขาดปัจจัยในการบริหารจัดการ เช่น ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ โรงเรียนขนาดเล็กหลายแห่งในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล มีครูไม่ครบชั้น และสอนไม่ตรงกับวิชาเอก อีกทั้งยังมีปัญหาด้านการประสานงานเนื่องจากมีพื้นที่ห่างไกลกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล จึงทำให้ในบางครั้งเกิดความล่าช้า รวมไปถึงการที่ครูขาดการพัฒนาทักษะความสามารถด้านการใช้สื่อเทคโนโลยีมาเป็นเครื่องมือในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน ส่งผลให้ประสิทธิภาพในการพัฒนาผู้เรียนลดน้อยลง ผู้ที่สามารถช่วยแก้ปัญหาได้คือผู้บริหารสถานศึกษา เนื่องจากผู้บริหารเป็นบุคคลที่จะสร้างเสริมให้ครูเป็นผู้จัดกระบวนการเรียนรู้ในสถานศึกษา เกิดขวัญกำลังใจ เกิดพลังสร้างบรรยากาศในการที่จะร่วมมือร่วมใจกันปฏิบัติงานในสถานศึกษาให้เป็นไปอย่างราบรื่น มีความรักสามัคคี มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และร่วมมือปฏิบัติงานอย่างเต็มกำลังความสามารถซึ่งจะส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนมีคุณภาพเป็นไปตามเป้าหมายของหลักสูตรซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาจะใช้อำนาจอย่างไรนั้นขึ้นอยู่กับคุณลักษณะของผู้บริหารแต่ละคนจะพึงเลือกใช้ให้เหมาะสมเพื่อให้ผู้ใต้บังคับบัญชายอมรับและปฏิบัติตาม

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระดับการใช้พลังอำนาจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล
2. เพื่อศึกษาระดับสมรรถนะการสอนของครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้พลังอำนาจของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะการสอนของครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล
4. เพื่อศึกษาการใช้พลังอำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะการสอนของครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยมุ่งศึกษาเรื่องการใช้พลังอำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะการสอนของครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล เพื่อให้ผลการวิจัยมีความเชื่อถือได้ผู้วิจัยจึงกำหนดวิธีดำเนินการวิจัยซึ่งประกอบด้วยประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย วิธีการสร้างเครื่องมือ การหาคุณภาพเครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูลการวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. พื้นที่ที่ใช้ในการวิจัย โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้ 1) ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารและครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล จำนวน 53 โรงเรียน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 144 คน และครูผู้สอนจำนวน 2,693 คน รวมจำนวน 2,837 คน และ 2) กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารและครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างใช้โปรแกรม G* Power Analysis ได้กลุ่มตัวอย่าง 153 คน และสุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) โดยการจับฉลากแบบไม่ใส่คืน (Sampling without Replacement) ตามเกณฑ์สัดส่วนของจังหวัด
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะการสอนของครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล ที่ผู้วิจัยสร้างจากแนวคิดที่ได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งได้แบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ประกอบด้วย เพศ อายุ ประสบการณ์การทำงานในสถานศึกษา ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะการสอนของครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล ทั้งหมด 7 ด้าน จำนวน 60 ข้อ ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับสมรรถนะการสอนของครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล ทั้งหมด 7 สมรรถนะ จำนวน 45 ข้อ

4. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพของแบบสอบถามเกี่ยวกับ การใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะการสอนของครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล มีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

4.1 ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะการสอนของครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

4.2 สร้างตารางสังเคราะห์โครงสร้างตัวแปรต้น คือ การใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษา และตัวแปรตาม คือ สมรรถนะการสอนของครูในศตวรรษที่ 21

4.3 ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยต่าง ๆ

4.4 จากนั้นร่างข้อคำถาม แล้วนำไปสร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับให้ครอบคลุมเนื้อหาของงานวิจัย

4.5 ตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม โดยการนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษา สารนิพนธ์เพื่อพิจารณาความถูกต้องและให้คำแนะนำเพื่อแก้ไขปรับปรุงแบบสอบถามให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

4.6 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ส่งให้ผู้เชี่ยวชาญทางด้านการศึกษากำหนด 3 ท่าน ที่มีคุณสมบัติ คือ (1) สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป สาขาการบริหารการศึกษา และ (2) มีประสบการณ์ด้านการบริหารสถานศึกษา 4 ปี ขึ้นไป

4.8 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์อีกครั้งเพื่อพิจารณาความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถาม

4.9 นำแบบสอบถามที่ผ่านการเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล จำนวน 30 คน ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยในครั้งนี้

4.10 นำแบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์ที่ผ่านการทดลองใช้ (Try-out) มาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีของ Cronbach (Cronbach's Alpha method) ผู้วิจัยได้กำหนดค่าความเชื่อถือที่ .70 ขึ้นไป หมายถึงแบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่นในระดับสูง (อิทธิพัทธ์ สวทันพรกุล, 2562) จึงถือว่ามีความเชื่อถือได้

4.11 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพทั้งค่าความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) และความเชื่อมั่น (Reliability) ไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยต่อไป

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้ 1. ขอหนังสืออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยจากภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างการวิจัยของผู้บริหารและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล จำนวน 53 โรงเรียน 2. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามให้แก่กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้อำนวยการ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล จำนวน 53 โรงเรียน โดยผู้วิจัยส่งแบบสอบถามออนไลน์ (Google form) ผ่านระบบ My office ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล พร้อมขอความ

ร่วมมือผู้ตอบแบบสอบถามให้ตอบกลับภายใน 15 วัน นับตั้งแต่ได้รับหนังสืออนุญาต และ 3. เมื่อได้รับแบบสอบถามคืนแล้ว 153 ฉบับ ผู้วิจัยตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกชุด หลังเก็บรวบรวมข้อมูล แล้วนำแบบสอบถามไปดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติในขั้นตอนต่อไป

6. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติตามลักษณะข้อมูล ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืนอย่างครบถ้วน จากนั้นจึงตรวจสอบความสมบูรณ์แล้วจึงนำไปสู่การวิเคราะห์ข้อมูลตามระเบียบวิธีทางสถิติโดยใช้ G* Power Analysis ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

6.1 แบบสอบถามตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับ เพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน โดยใช้สถิติแจกแจงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

6.2 แบบสอบถามตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เป็นรายด้านและรายข้อ เกณฑ์การแปลผลข้อมูลการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาโดยอาศัยการปรับปรุงเกณฑ์ของ (พิสนุ พงศ์ศรี, 2550)

6.3 แบบสอบถามตอนที่ 3 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับสมรรถนะการสอนของครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เป็นรายด้านและรายข้อ เกณฑ์การแปลผลข้อมูลสมรรถนะการสอนของครูในศตวรรษที่ 21 โดยอาศัยการปรับปรุงเกณฑ์ของ (พิสนุ พงศ์ศรี, 2550)

6.4 วิเคราะห์ตัวแปรพยากรณ์การใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นตัวแปรพยากรณ์ของสมรรถนะการสอนของครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล โดยวิธีสร้างสมการถดถอยพหุคูณแบบเลือกเข้าตัวแปรทั้งหมด (Enter Multiple Regression Analysis)

7. สถิติที่ใช้ในการวิจัย มีดังนี้ 1. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่ 1. ตรวจสอบความตรงของเนื้อหาโดยการหาค่า IOC 2. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) และ 2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ 1) ร้อยละ (Percentage) 2) ค่าเฉลี่ย (Mean) 3) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) 4) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) (r) 5) การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple regression analysis) โดยวิธี Enter

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ระดับการใช้พลังอำนาจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล จำนวน 7 ด้านคือ พลังอำนาจการให้รางวัล พลังอำนาจบีบบังคับ พลังอำนาจตามกฎหมาย พลังอำนาจความเชี่ยวชาญ พลังอำนาจอ้างอิง พลังอำนาจการมีข้อมูลข่าวสารและพลังอำนาจทางนิเวศวิทยา ปรากฏดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการใช้พลังอำนาจแต่ละด้านของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล

(n=153)

ด้านที่	การใช้พลังอำนาจของผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{X}$	SD	ระดับการใช้พลังอำนาจของผู้บริหารสถานศึกษา
1	พลังอำนาจการให้รางวัล	4.40	.52	มาก
2	พลังอำนาจบีบบังคับ	4.33	.60	มาก
3	พลังอำนาจตามกฎหมาย	4.44	.50	มาก
4	พลังอำนาจความเชี่ยวชาญ	4.45	.50	มาก
5	พลังอำนาจอ้างอิง	4.42	.51	มาก
6	พลังอำนาจการมีข้อมูลข่าวสาร	4.50	.48	มาก
7	อำนาจทางนิเวศวิทยา	4.47	.53	มาก
รวม		4.43	.52	มาก

จากตาราง 1 พบว่า การใช้พลังอำนาจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล มีการใช้พลังอำนาจทั้ง 7 ด้าน ได้แก่ พลังอำนาจให้รางวัล พลังอำนาจบีบบังคับ พลังอำนาจตามกฎหมาย พลังอำนาจความเชี่ยวชาญ พลังอำนาจอ้างอิง พลังอำนาจการมีข้อมูลข่าวสารและพลังอำนาจทางนิเวศวิทยา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.43$, $SD = .52$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้านเช่นกัน โดยด้านที่ 6 พลังอำนาจการมีข้อมูลข่าวสาร ($\bar{X} = 4.50$, $SD = .48$) มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าด้านอื่นๆ และด้านที่ 2 อำนาจบีบบังคับ ($\bar{X} = 4.33$, $SD = .60$) มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าด้านอื่นๆ

2. ผลการวิเคราะห์ระดับสมรรถนะการสอนของครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล จำนวน 7 ด้าน คือ ความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง การวัดและประเมินผลเพื่อพัฒนาและคำนึงถึงการเรียนรู้ของนักเรียน การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร การเป็นผู้รับผิดชอบตนเองและสังคม การทำงานเป็นทีม การเคารพความแตกต่างระหว่างบุคคลและวัฒนธรรม การเป็นผู้อำนวยความสะดวกและแนะแนวทาง ปรากฏดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับสมรรถนะการสอนของครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล

ด้านที่	สมรรถนะการสอนของครูในศตวรรษที่ 21	$\bar{X}$	SD	ระดับสมรรถนะการสอนของครู
1	ความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง	4.46	.47	มาก
2	การวัดและประเมินผลเพื่อพัฒนาและคำนึงถึงการเรียนรู้ของนักเรียน	4.50	.48	มาก

3	การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	4.50	.46	มาก
4	การเป็นผู้รับผิดชอบตนเองและสังคม	4.50	.52	มาก
5	การทำงานเป็นทีม	4.53	.50	มาก
6	การเคารพความแตกต่างระหว่างบุคคลและวัฒนธรรม	4.51	.51	มาก
7	การเป็นผู้อำนวยความสะดวกและแนะแนวทาง	4.52	.51	มาก
รวม		4.50	.49	มาก

จากตาราง 2 พบว่า ระดับสมรรถนะการสอนของครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล มีสมรรถนะการสอนของครูในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.50$, $SD = .49$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้าน 5 การทำงานเป็นทีม ($\bar{X} = 4.53$, $SD = .50$) มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าด้านอื่นๆ ในขณะที่สมรรถนะการสอนของครูในศตวรรษที่ 21 ด้านอื่นๆ อยู่ในระดับมาก โดยด้านความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ($\bar{X} = 4.46$, $SD = .47$) มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าด้านอื่นๆ

3. ผลการวิเคราะห์การหาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้พลังอำนาจแต่ละด้านของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะการสอนของครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล โดยวิธีการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบ Pearson (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) ปรากฏดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้พลังอำนาจของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะการสอนของครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล

ตัวแปร		สมรรถนะการสอนของครูในศตวรรษที่ 21							รวม
การใช้พลังอำนาจของผู้บริหารสถานศึกษา		Y ₁	Y ₂	Y ₃	Y ₄	Y ₅	Y ₆	Y ₇	(Y)
พลังอำนาจการให้รางวัล	X ₁	.672**	.670**	.667**	.670**	.678**	.618**	.605**	.903**
พลังอำนาจบีบบังคับ	X ₂	.415**	.528**	.465**	.558**	.510**	.490**	.448**	.800**
พลังอำนาจตามกฎหมาย	X ₃	.697**	.703**	.742**	.753**	.738**	.675**	.627**	.931**
พลังอำนาจความเชี่ยวชาญ	X ₄	.707**	.699**	.724**	.739**	.729**	.688**	.644**	.901**
พลังอำนาจอ้างอิง	X ₅	.715**	.773**	.753**	.760**	.782**	.729**	.718**	.913**
พลังอำนาจการมีข้อมูลข่าวสาร	X ₆	.780**	.759**	.787**	.777**	.786**	.711**	.679**	.926**
พลังอำนาจทางนิเวศวิทยา	X ₇	.757**	.778**	.794**	.795**	.804**	.736**	.708**	.917**
รวม	(X)								.861**

จากตาราง 3 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่างการใช้พลังอำนาจของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะการสอนของครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล เมื่อพิจารณาสมรรถนะการสอนของครูในศตวรรษที่ 21 ในภาพรวม พบว่า

พลังอำนาจตามกฎหมาย ($r_{x3,y}=.931$) พลังอำนาจการมีข้อมูลข่าวสาร ($r_{x6,y}=.926$) พลังอำนาจทางนิเวศวิทยา ($r_{x7,y}=.917$) พลังอำนาจอ้างอิง ($r_{x5,y}=.913$) พลังอำนาจการให้รางวัล ($r_{x1,y}=.903$) พลังอำนาจความเชี่ยวชาญ ($r_{x4,y}=.901$) และพลังอำนาจบีบบังคับ ($r_{x2,y}=.800$) มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับค่อนข้างสูง กับสมรรถนะการสอนของครูในศตวรรษที่ 21 ในภาพรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

4. ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณของการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะการสอนของครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 1 ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบเลือกเข้าตัวแปรทั้งหมด (Enter Multiple Regression Analysis) ผู้วิจัยได้นำกลุ่มตัวแปรเหล่านี้มาสร้างสมการถดถอยพหุคูณ โดยคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยที่อยู่ในรูปคะแนนดิบ (B) และที่อยู่ในรูปคะแนนมาตรฐาน (Beta) ปรากฏดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ซึ่งพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ (B) และในรูป คะแนนมาตรฐาน (β) เพื่อสร้างสมการการถดถอยพหุคูณของการใช้พลังอำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะการสอนของครูในศตวรรษที่ 21 ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล

การใช้พลังอำนาจของผู้บริหาร สถานศึกษา	คะแนนดิบ		คะแนน มาตรฐาน		
	B	S.E.	β	t	Sig.
ค่าคงที่ (constant)	.851	.192		4.424	.000
พลังอำนาจการให้รางวัล (X_1)	-.078	.077	-.089	-1.013	.313
พลังอำนาจบีบบังคับ (X_2)	-.135	.051	-.176	-2.652**	.009
พลังอำนาจตามกฎหมาย (X_3)	.140	.096	.152	1.451	.149
พลังอำนาจความเชี่ยวชาญ (X_4)	.074	.085	.079	.871	.385
พลังอำนาจอ้างอิง (X_5)	.381	.084	.417	4.539**	.001
พลังอำนาจการมีข้อมูลข่าวสาร (X_6)	.197	.109	.208	1.813	.072
พลังอำนาจทางนิเวศวิทยา (X_7)	.237	.095	.273	2.496*	.014

$R = .861$, $R^2 = .742$, Adjusted $R^2 = .729$, $S.E._b = .2431$, $F = 59.434$ Sig = .001**

** $P < .01$; * $P < .05$

จากตาราง 4 พบว่า มีตัวแปรการใช้พลังอำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นตัวแปรพยากรณ์ 3 ตัว เป็นตัวแปรพยากรณ์ที่ดีที่สุด คือ ตัวแปรพลังอำนาจอ้างอิง (X_5) ($B = .381$, $\beta .417$, $P = .001$) รองลงมา คือ ตัวแปรพลังอำนาจทางนิเวศวิทยา (X_7) ($B = .237$, $\beta .273$, $P = .014$) ตัวแปรพลังอำนาจบีบบังคับ (X_2) ($B = -.135$, $\beta -.176$, $P = .009$) ที่ส่งผลบวกต่อสมรรถนะการสอนของครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล ตามลำดับ โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณสะสมของตัวแปรพยากรณ์ทั้ง 3 ตัว สามารถทำนายสมรรถนะการสอนของครูได้ร้อยละ 74.20 ($R^2 = .742$) และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการทำนาย .2431 (SE_{est}

= .2431) และพบว่าค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยพหุคูณของตัวแปรพยากรณ์ที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ในขณะที่ตัวแปรการใช้พลังอำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาที่ไม่ได้เป็นตัวแปรพยากรณ์ ได้แก่ การใช้พลังอำนาจการให้รางวัล (X_1) พลังอำนาจตามกฎหมาย (X_3) พลังอำนาจความเชี่ยวชาญ (X_4) และพลังอำนาจการมีข้อมูลข่าวสาร (X_6)

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล มีการใช้พลังอำนาจในสถานศึกษา 7 ด้าน คือ พลังอำนาจการให้ รางวัล พลังอำนาจบีบบังคับ พลังอำนาจตามกฎหมาย พลังอำนาจความเชี่ยวชาญ พลังอำนาจอ้างอิง พลังอำนาจการมีข้อมูลข่าวสารและพลังอำนาจทางนิเวศวิทยา อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยพลัง อำนาจการมีข้อมูลข่าวสารมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าด้านอื่นๆ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงตามค่าคะแนนเฉลี่ย และพลังอำนาจการมีข้อมูลข่าวสารมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าด้านอื่นๆ 2 อันดับ แรก ดังนี้ คือ ผู้บริหารมีความสามารถในการค้นข่าวสารทันเหตุการณ์และตรวจสอบความถูกต้องของ ข้อมูล และผู้บริหารมีความสนใจติดตามข่าวสารจากสื่อต่างๆ สม่าเสมอ

2. ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 พบว่า ระดับสมรรถนะการสอนของครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ เพราะสอดคล้องกับงานวิจัยของเสริมศักดิ์ คงสมบัติ และอนงค์ สระบัว ได้ทำการวิจัยเรื่องการใช้ อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะการสอนของครูใน ศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (เสริมศักดิ์ คงสมบัติ และอนงค์ สระบัว, 2563) เช่นเดียวกับงานวิจัยของอิรฟานร์ มะรอดิง ได้ทำการวิจัยเรื่องภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะการสอนในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของครูในโรงเรียนนาร่องพื้นที่ นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดนราธิวาส ผลการศึกษาพบว่า สมรรถนะการสอนในศตวรรษที่ 21 ตาม การรับรู้ของครูในโรงเรียนนาร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดนราธิวาส โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก (อิรฟานร์ มะรอดิง, 2563)

3. ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้พลังอำนาจของ ผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะการสอนของครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาสงขลา สตูล ด้านอำนาจการให้รางวัล อำนาจความเชี่ยวชาญ อำนาจการมีข้อมูลข่าวสาร อำนาจตามกฎหมาย อำนาจนิเวศวิทยา อำนาจบีบบังคับ และอำนาจอ้างอิงมีความสัมพันธ์ทางบวก กับสมรรถนะการสอนของครูในศตวรรษที่ 21 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์สูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ ด้านพลังอำนาจนิเวศวิทยากับการทำงานเป็นทีม มีความสัมพันธ์ ในระดับสูง รองลงมาด้านพลังอำนาจนิเวศวิทยากับการเป็นผู้รับผิดชอบตนเองและสังคม และด้าน พลังอำนาจนิเวศวิทยากับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ทั้งนี้เพราะ สอดคล้องกับ งานวิจัยของณัฐชา มั่งกะลัง ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างวิธีการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษา ตามการรับรู้ของครูกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 (ณัฐชา มั่งกะลัง, 2560) และสอดคล้องกับแนวคิดของ

McClelland ที่กล่าวว่า บุคคลที่จะทำงานได้ทั้งหมดขององค์การให้สำเร็จลุล่วงไปได้นั้นผู้บริหารต้องบริหารงานเพื่อให้บุคคลอื่นๆ ทำงานเพื่อองค์การ ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องมีพลังอำนาจในการบริหาร ฉะนั้นพลังอำนาจจึงเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของความเป็นผู้นำ ส่วนการใช้พลังอำนาจอย่างไรนั้นขึ้นอยู่กับลักษณะของผู้นำแต่ละคนที่จะสามารถทำให้ครูผู้สอนเกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานได้ (McClelland, 1961)

4. ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ พบว่า มี ตัวแปรพยากรณ์ 3 ตัวแปรที่ส่งผลกระทบต่อสมรรถนะการสอนของครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล ดังนี้ คือ ตัวแปรพลังอำนาจอ้างอิง ตัวแปรพลังอำนาจทางนิเวศวิทยา และตัวแปรพลังอำนาจบีบบังคับ สามารถอธิบายได้ดังนี้

4.1 พลังอำนาจอ้างอิงเป็นตัวแปรพยากรณ์ที่ดีที่สุดที่ส่งผลกระทบต่อสมรรถนะการสอนของครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล ทั้งนี้เพราะสอดคล้องกับงานวิจัยของเสริมศักดิ์ คงสมบัติและอนงค์ สระบัว ได้ทำการวิจัยเรื่องการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ผลการวิจัยพบว่า การใช้อำนาจตามกฎหมายของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลกระทบต่อสมรรถนะของครูในศตวรรษที่ 21 สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้โดยอำนาจตามกฎหมายเป็นความสามารถของผู้บริหารในการปฏิบัติหน้าที่ตามตำแหน่งหรืออำนาจอันชอบธรรมที่จะมีอิทธิพลเหนือผู้ใต้บังคับบัญชา อำนาจตามกฎหมายนี้เกิดขึ้นเนื่องจากตำแหน่งที่ผู้ใช้อำนาจครองอยู่สามารถใช้อำนาจในรูปแบบของคำสั่งการบังคับบัญชา ซึ่งทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชายอมทำตามโดยปราศจากข้อคำถามใดๆ ทั้งสิ้น (เสริมศักดิ์ คงสมบัติ และอนงค์ สระบัว, 2563)

4.2 อำนาจทางนิเวศวิทยาเป็นตัวแปรพยากรณ์ที่ส่งผลกระทบต่อสมรรถนะการสอนของครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล ทั้งนี้เพราะสอดคล้องกับงานวิจัยของรัตนภรณ์ ม่วงสวย ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษากับทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ผลการวิจัย พบว่า การใช้อำนาจทางนิเวศวิทยาของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลกระทบต่อทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (รัตนภรณ์ ม่วงสวย, 2559) และสอดคล้องกับงานวิจัยของพนมกฤต บริสุทธิ์ ได้ศึกษาการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนมัธยมฐานบินกำแพงแสน ผลการวิจัยพบว่า การใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนมัธยมฐานบินกำแพงแสน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่ามัธยเทศจากมากไปน้อยดังนี้ การใช้อำนาจตามกฎหมาย การใช้อำนาจการให้รางวัล การใช้อำนาจโดยตำแหน่ง การใช้อำนาจความเชี่ยวชาญ การใช้อำนาจโดยผู้อ้างอิง การใช้อำนาจส่วนบุคคล และการใช้อำนาจโดยการบังคับ (พนมกฤต บริสุทธิ์, 2560)

4.3 อำนาจบีบบังคับเป็นตัวแปรพยากรณ์ที่ส่งผลกระทบต่อสมรรถนะการสอนของครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาต้องการให้การปฏิบัติงานของครูเกิดความเป็นระเบียบ จึงมีการแจ้งให้ครูทราบถึงระเบียบ ข้อบังคับของราชการ อีกทั้งยังคอยควบคุม ตรวจสอบ กำกับ ติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงานของครู สอดคล้องกับงานวิจัยเอี่ยมพร อนันต์ ได้ศึกษาวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษากับขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประณตศึกษาตราด การใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านอำนาจการบังคับ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารมีการแจ้งให้ผู้ใต้บังคับบัญชาทราบถึงระเบียบ/ข้อบังคับของทางราชการและโทษจากการฝ่าฝืน อีกทั้งคอยควบคุม ตรวจสอบ ประเมินผล การปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชา ให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติตาม ระเบียบข้อบังคับ ที่กำหนดไว้โดยเร่งรัดให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติงานให้เสร็จทันกำหนดเวลา และมีการดำเนินการทางวินัยต่อผู้ใต้บังคับบัญชาทันทีเมื่อกระทำผิด (เอี่ยมพร อนันต์, 2561)

องค์ความรู้ใหม่

จากการวิจัยการใช้พลังอำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะการสอนของครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล ทำให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ ดังนี้ 1) การใช้พลังอำนาจของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมากทุกด้าน 2) สมรรถนะการสอนของครูในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน 3) การใช้พลังอำนาจของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับสมรรถนะการสอนของครูในศตวรรษที่ 21 ในระดับมาก การใช้พลังอำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะการสอนของครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล มี 3 ตัวแปร ได้แก่ 1) พลังอำนาจอ้างอิง เป็นตัวแปรพยากรณ์ที่ดีที่สุดส่งผลทางบวกต่อสมรรถนะของครูในศตวรรษที่ 21 2) พลังอำนาจทางนิเวศวิทยา เป็นตัวแปรพยากรณ์ที่ส่งผลทางบวกต่อสมรรถนะของครูในศตวรรษที่ 21 และ 3) พลังอำนาจบีบบังคับ เป็นตัวแปรพยากรณ์ที่ส่งผลทางลบต่อสมรรถนะการสอนของครูในศตวรรษที่ 21

บทสรุป

ผลการวิเคราะห์การใช้พลังอำนาจของผู้บริหารสถานศึกษา มีการใช้พลังอำนาจทั้ง 7 ด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน ผลการวิเคราะห์ระดับสมรรถนะการสอนของครูในศตวรรษที่ 21 จำนวน 7 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้พลังอำนาจแต่ละด้านของผู้บริหารสถานศึกษา กับสมรรถนะการสอนของครูในศตวรรษที่ 21 มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับค่อนข้างสูง กับสมรรถนะการสอนของครูในศตวรรษที่ 21 ในภาพรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณของการใช้พลังอำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะการสอนของครูในศตวรรษที่ 21 พบว่า มีตัวแปรการใช้พลังอำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นตัวแปรพยากรณ์ 3 ตัว ตัวแปรพยากรณ์ที่ดีที่สุด คือ ตัวแปรพลังอำนาจอ้างอิง รองลงมา คือ ตัวแปรพลังอำนาจทางนิเวศวิทยา ตัวแปรพลังอำนาจบีบบังคับที่ส่งผลลบต่อสมรรถนะการสอนของครูในศตวรรษที่ 21

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องการใช้พลังอำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะการสอนของครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะที่สำคัญ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้มีการจัดอบรม ความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางเป็นความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความต้องการ ความสนใจ และความต้องการของผู้เรียนครูใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย เช่น การจัดการเรียนรู้แบบโครงการ ครูมีการกำหนดรูปแบบการเรียนรู้อย่างเป็นระบบและชัดเจน ครูส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นผู้คิดและเรียนรู้จากการปฏิบัติจริงด้วยตนเอง ครูส่งเสริมให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์มีส่วนร่วมในการเรียนกับเพื่อนหรือบุคคลอื่นนอกเหนือจากครู ครูทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวก คอยให้คำแนะนำ คำชี้แนะแนวทางที่ถูกต้องแก่ผู้เรียน

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการใช้พลังอำนาจอ้างอิงเพราะเป็นพฤติกรรมหรือความสามารถเฉพาะของผู้บริหารที่เกิดจากทักษะความสามารถของผู้บริหารเองที่บุคคลให้การยอมรับและปฏิบัติตามและการอ้างอิงถึงคุณลักษณะของบุคคลอื่นหรือประเพณีที่มีอิทธิพลที่สถานศึกษาปฏิบัติสืบต่อกันมา เช่น การมีบุคลิกภาพที่ดี การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่าง มีอุปนิสัยและอัธยาศัยดีมีมนุษยสัมพันธ์ มีความมุ่งมั่นพัฒนา มีความจงรักภักดีต่อชาติ การอ้างอิงถึงหน่วยงานภายนอกที่มีอิทธิพล การกล่าวถึงรางวัลที่สถานศึกษาเคยได้รับ จนทำให้เกิดความเคารพความไว้วางใจและความจงรักภักดี จนได้รับความนิยมนับถือศรัทธาและเลียนแบบพฤติกรรมต่าง ๆ ของผู้บริหารที่ตนนับถือและชื่นชม

1.3 ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการใช้พลังอำนาจทางนิเวศวิทยาเพราะเป็นพฤติกรรมหรือความสามารถของผู้บริหารในการจัดโครงสร้างการบริหารงานขององค์กรเป็นฝ่ายงานชัดเจน จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่ส่งเสริมให้บุคลากรเกิดการพัฒนาตนเอง พัฒนางานและพัฒนาองค์กร ทั้งสามารถควบคุมครูในการใช้สื่อเทคโนโลยีและนวัตกรรมในการจัดการเรียนการสอนภายในองค์กร ภายใต้เงื่อนไขที่ผู้บริหารต้องการให้เกิดในการปฏิบัติงาน เช่น ผู้บริหารต้องการให้ครูใช้เทคโนโลยีมาใช้ในการสร้างสื่อการสอนที่หลากหลายในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ ผู้บริหารจึงจัดหาคอมพิวเตอร์มาอำนวยความสะดวกให้แก่ครู โดยผู้บริหารใช้อำนาจดังกล่าวในการส่งเสริมให้ครูใช้เทคโนโลยีสร้างสื่อการสอนที่มีความหลากหลายแก่นักเรียน ทั้งนี้ผู้บริหารสามารถสนับสนุนเงื่อนไขอื่นๆ ที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมให้เป็นโอกาสที่ดี

1.4 ผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรให้ความสำคัญกับพฤติกรรมการบริหารองค์กรที่ผู้นำแสดงออกในลักษณะของการบังคับเป็นอำนาจที่บุคคลให้การยอมรับและปฏิบัติตามผู้นำหากไม่ปฏิบัติตามจะถูกลงโทษโดยอาศัยกฎระเบียบข้อบังคับโดยชอบด้วยกฎหมาย แหล่งอำนาจประเภทนี้มีพื้นฐานมาจากความเกรงกลัว การลงโทษอาจชักจูงใจให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติตามและเป็นการหยุดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของผู้ใต้บังคับบัญชา เช่น การว่ากล่าวตักเตือน อำนาจโอนย้าย หรือลดระดับ การตัดเงินเดือน การไล่ออก เป็นต้น อย่างไรก็ตามอำนาจที่เกิดจากความเกรงกลัวสามารถบังคับผู้อื่นได้ในเวลาสั้นๆ ผู้บริหารควรใช้อำนาจบีบบังคับบนความพออยู่บนจริยธรรมเพื่อไม่ให้เกิดความขัดแย้งในองค์กร

2. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

2.1 ควรมีการศึกษาแนวการใช้พลังอำนาจของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อนำไปสู่การพัฒนาสมรรถนะการสอนของครูในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาในสังกัดอื่นๆ เพื่อประโยชน์ในการจัดการศึกษา

2.2 ควรมีการศึกษาถึงองค์ประกอบหรือตัวแปรด้านอื่นๆ ที่ส่งผลต่อสมรรถนะของครูในศตวรรษที่ 21 เพื่อพัฒนารูปแบบการสร้างเสริมสมรรถนะของครูในศตวรรษที่ 21

เอกสารอ้างอิง

- จุมพล หนิมพานิช. (2547). *อำนาจและการเมืองในองค์กร*. นนทบุรี: หาวิตายาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ณัฐชา มั่งกะลัง. (2560). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างวิธีการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษา ตามการรับรู้ของครูกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1. *วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขา การบริหารการศึกษา*. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- พนนภฤต บริสุทธิ. (2561). การใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาในกำกับดูแล. *สารนิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต*. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และพรทิพย์ แข็งขัน. (2555). *สมรรถนะครูและแนวทางการพัฒนาครูในสังคมที่ เปลี่ยนแปลง*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- พิสณ พองศรี. (2550). *การประเมินทางการศึกษา: แนวคิดสู่การปฏิบัติ*. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: ด้านสุทธาการพิมพ์.
- รัตนภรณ์ ม่วงสวย. (2559). ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษากับความ ผูกพัน ต่อองค์การของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8. *วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เสริมศักดิ์ คงสมบัติ และอนงค์ สระบัว. (2563). การใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อ สมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 10. *วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต*. มหาวิทยาลัยราชภัฏจอมบึง.
- อิทธิพัทธ์ สุวทันพรกุล. (2562). *การวิจัยทางการศึกษาแนวคิดและการประยุกต์ใช้ (Educational research: concepts and applications)*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อิรฟานร์ มะรอดิง. (2563). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะการ สอนในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของครูในโรงเรียนนาร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัด นราธิวาส. *วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต*. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- เอี่ยมพร อนันต์. (2561). ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษากับขวัญใจใน การปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด. *วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต*. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- McClelland, D.C. (1961). *Power: the inner experience*. New York: Irvington.

